

РАДА

газета політична, економична і літературна
ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.
Рік третій.

Жертвуйте на пам'ятник Т. ШЕВЧЕНКОВІ у Київ!

Жертви по всій Росії дозволено збирати Полтавській Губернській Земській Управі.

86—17

Літній театр Купецького Саду.

Товариство Українських Аристів під орудою П. К. САНСАГАНСЬКОГО.

Сьогодні, 22-го іюня,

„ПАННА ШТУКАРКА“, жарт у 3 д. Володоського.

2) „ВУВАЛЬЩИНА“, ком. у 1 д. Велісовського. Бере участь вся трупа.

АНОНС: У понеділок, 23-го, „Паливода XVIII століття“, жарт у 4-х діях Карпенка-Карого. Початок о 9-їй г. в.

м—193—46

Від 20 серпня (августа) до 20 січня (января) в кінотеатрі „ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВОГО ВІСНИКА“ (Київ, Прорізна, 20), приватиметься передплата на нову книгу

проф. М. Грушевського

Історія української козачини до половини XVII в.

(Се буде VII том Історії України-Русі, але сам для себе становитиме осібну дільницю). Великий том, більше 500 стор. великого формату, в передплаті 2 р. 40 коп. без пересилки, по виході ціна буде значно повищена. Виход книги призначається на март 1909 року.

3—249—3

Скрипки по 2 карб. 50 коп., 3 карб., 4 карб., 5 карб., 6 карб., 8 карб., 10 карб. і дорожчи. Смички по 40 коп., 50 коп., 75 коп., 1 карб. і дорожчи. Гитари по 3 карб., 50 коп., 4 карб., 5 карб., 6 карб., 7 карб. 50 коп., 10 карб. і дорожчи. Балалайки від 1 карб. 25 коп. і дорожчи. Кларнети та флейти по 4 карб., 4 карб., 50 коп., 5 карб., 6 карб. 50 к. і дорожчи. Гармонії російські, італійські, струнно-однорядні, від 1 карб., двохрядні від 10 карб., трохрядні від 25 карб. і дорожчи. Всікі інші музичні інструменти та все, що до них потрібно, можна набути в головному депо музичних інструментів I нот. Г. І. ГИНДР ЖИШЕК, у Київі, Хрестецькій, № 58.

9—55

Невдала оборона.

Нижче ми подаємо в перекладі стенографічний запис промова Родичева про „українофільство“, яку він говорив в думській кафедрі 11 іюня.

Мавши під руками лист кортентську телеграфну звістку про те, що, мовляв, Родичев зупинився на українському питанні, ми вже висловили з цього приводу свою загальну думку (див. „Рада“ № 136). З слів, наведених у телеграмі, можна було вже тоді зрозуміти, що „для одного з видатніших і найперших представників партії народної свободи, який агадав про український народ, ще не цілком ясно, чи має народ свою культуру“. Тепер стече офіційний текст промови Родичева ясно. Читати про те, що лідер кадетської партії з українським питанням цілком неосвідомлений. Він говорить про так зване „українофільство“, бачить в ньому сепаратизм: „думаю, каже він, що коли йому („українофільству“) дати волю, то українці всі говоритимуть російською мовою“ (?) і найпевніший спосіб знищити сепаратізм (?) в них—де лицити цим людям право вчитися на рідній своїй мові“. Що до самостійності української народності, до її мови до здатності цієї національності утворити свою власну культуру, то промовець прямо таки висловлюється з сумівом. Депутат Родичев згадав про українську школу, очевидно, по дорученню депутатів од українських губерній, але не думаємо, щоб навіть ті депутати подякували йому за таку промову. Замісце того, щоб пролити світ на українську справу, Родичев ще більше її запутав. „Ог, що, знов скажемо „ми постам з України, знаєть доручати оборону своїх інтересів комусь іншому, а не обстоювати самім“.

На прикінці згадаємо про дивовижне поводження що до українсько-литовського членства нашого телеграфного агентства. З промовою Родичева воно зовсім викинуло все, що торкалося в ній українців, хоч і передало ту частину промови, де він казав про поляків та євреїв.

Як це розуміти?

До хутірського питання.

У свій час на сторінках нашої газети було зазначене віхід у світ цікавої праці А. Ярошевича про хутірське розселення в правобережній Україні. Цілком згожуючись з прихильною оцінкою тієї праці, неможна, однак, не зауважити, що книжка була заснована на дослідженнях докладніх дослідженнях хутірського питання. Не годиться від ціля, з Думи, розпалювати національну ворожечню, зазначаючи ріжницю в правах племен, що населяють Кавказ. Засунуте загальне виборче право і ви найкраще захистите інтереси всіх національностей (Олескі на лівих).

Докладчик Матюнін від імені комісії пристає на думку кн. Голіцина.

Чехідзе (с.-д.) вважає, що в третій

Думі питання про центр і окраїни повинно відограти значну роль. Не годиться від ціля, з Думи, розпалювати національну ворожечню, зазначаючи ріжницю в правах племен, що населяють Кавказ. Засунуте загальне виборче право і ви найкраще захистите інтереси всіх національностей (Олескі на лівих).

Балотровською пропозицією кн. Голіцина принято. Законопроект повернено в комісію.

Реформи сіскового відомства.

Люц (окт.) докладає законопроект про організацію сіскової справи.

В ложі міністрів—товариш міністра внутрішніх справ—Макаров.

Головою замість Хомякова—бар. МейENDORF.

Записалось 30 промовців. Ухвалено принятий дальше записування.

Кузнецов (с.-д.) вважає, що боротьба з злочинством можлива зовсім не застосуванням сісків відділів, а тільки заведенням широких соціальних реформ. С.-д. протестують не тільки проти заснування сісків відділів, а й проти тих, що вже існують, бо вони перетворилися в охраники і мають на оці не уголовні злочини, а провадять боротьбу з політичними ворогами уряду. С.-д. будуть голосувати проти законопроекта, бо сісків відділів, як видно з практики, тільки ще більше будуть розплоджувати злочинність (Олескі на лівих).

Яхніцький (труд.) заявляє, що трудова група буде голосувати так само проти законопроекта, бо сісків відділів, як видно з практики, тільки ще більше будуть розплоджувати злочинність (Олескі на лівих).

Яхніцький (труд.) заявляє, що трудова група буде голосувати так само проти законопроекта, поки не буде повної реформи поліцейського відомства.

Ельтєнов (к.-д.) від імені к.-д. заявляє, що вони висловлюються за реформу поліції і за те, щоб уже зреформованій поліції було доручено сіску, без заснування особливих сісків відділів.

Після промов правого—Гулькіна і

октябрісти—Шубинського, які пристають на думку, що треба законопроект проповісти, —об'явлено перерву в 6-тій годині 5 хвилин.

Вечірнє засідання.

Продовження дебатів з приводу заснування нових сісків відділів. Головою—Хомяков.

Половцов (окт.) в досить нерозумій промові вважає, що коли в деяких сісків відділах і були зловживання, то це не значить що по всіх відділах повинно бути однаково. Коли деякі депутати складали „віборську пошлість“, —то це не значить, що не треба Думи; так само, як неможна казати, що не треба трудовників, коли перводумець трудиник Богак крав свиней.

*) Початок засідання дів. вчора від числа

„Рада“—„Останні вісти“.

М. Г.

Адреса редакції і контори:
у Київі, Велика Підвальна вул. д. 6,
біля Золотих воріт.

— Телефон редакції 1458. —

Телефон друкарні 1069.

Умови передплати на р. 1908.

на	на	на	на	на	на	на	на	на	на
1 рік	1 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.
6.	5.70	6.20	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75

Рокові передплатники можуть виплачувати передплату частками, в 2 стоки: на 1 лів. 3 карб. і на 1 арп. 8 карб., в 3 стоки: на 1 лів. 2 карб., і на 1 февр. 2 карб., і на 1 бер. 2 карб.

За границю: на рік 11 карб., на шівроку 5 карб.

50 к., на 3 міс. 2 карб. 75 к., на 1 міс. 1 карб.

Передплата приймається тільки з 1-го

числа кожного місяця.

За зміну адреси 30 коп.

Автори рукописів повинні подавати свій привід і адресу. Редакція може скорочувати і змінити статі; більші статі, до друку неготові, переховуються в редакції 3 місяці і видаються авторам їх коштом, а дрібні замітки її дописи одразу знищуються.

Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.

Умови друкування оповісток:

За рядок петіту попереду тексту або за його місце платиться: за перший раз 40 коп., за другий 20 коп.

За рядок петіту після тексту: за перший раз 20 коп., за другий—10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз

Ф. Родичев про українську школу.

(з стенографічною відчуткою засідання Державної Думи 11 ліпня).

...Я гадаю, що всі національності, всі люди різних національностей, що населяють Росію—російські громадяни і повинні бути повноправними і рівноправними. І я гадаю, що коли ми навчаемо своїх дітей російською мовою, іхньою рідною материнською мовою, то і всі інші племена і національності, що живуть в Росії, будуть навчати своїх дітей російською мовою. Але у нас помічається чудне з'явлення. Наше міністерство народної освіти не знає, відкільки насовується на сісків.

Булат (труд.) вважає, що не важаючи на бажання обмірювати аграрне питання, селяни примушують воно більшості мікрокомуун про поліцію, якою їм зовсім не треба. Промовець наводить скажу селянів губернаторові на утисти з боку поліції.

На правих чути вигуки: „Сиски“! Булат (до правих): то ваше діло сіск. Далі він каже: Половцов посилається на покараніх перводумців і робить це цілком зважом. „Бувших третьодумців“ ще немає, але до будущини треба ставитись обережніше.

Кінчак Булат так: „Поліція буде користна для селян тоді, коли вона буде в руках місцевого населення і коли населення само буде боротись з злочинством“. Гулькін заявляє, що ліві самі вживають сіску, а через те є бояться проекта.

Промова Пергамента.

Пергамент (к.-д.) каже: ніхто не сперечався проти того, що потрібно провадити боротьбу з злочинством. Питання тільки в тому, чи цей проект буде здійнений це зробити.

Зазначивши цілу низку дефектів законопроекта, промовець каже: „Комісія зважається на істнюючу сіску відділів. Ми знаємо, що

ознайомлювання широких мас людності з невідмінними творами геніального ювіляра; Організаційна комісія тифліських журналістів звернулася до І. Гесена з проханням бути й представником на з'їзді журналістів в Петербурзі.

— Північне сяєво. „Петербурзьке телеграфне агентство“ одібрало відомості з Пензи, Славянську і Тирасполя про те, що в цих місцевостях цілу ніч під 18 іюня відбулося північне сяєво.

— **Загально-російський національний союз.** 18 іюня в петербурзькій городській думі зібралось коло 200 чоловік: з півтора десятка стареньких генералів, де-які члени Думи, купці, де-кілька священиків і чиновники, котрих найбільше число. Після молебня на трібуну вийшов депутат кн. А. Урусов, котрій оповістив, що „загально-російський національний союз“ відкрився. Зібрання вибрало його за предсідателя, Бідолашного Меньшикова, головного фундатора партії, вибрали тільки за секретаря. Спершу не хотіли пустити на зібрання представників преси, але Меньшиков заступився за „газетчиків“ і їх було впустито в залю.

— **Закриття дому терпимості.** Нараذا під проводом московського градоначальника постановила закрити в Москві всі дому терпимості, зважаючи на те, що вони не відповідають лікарсько-санітарним вимогам, а замість них будуть давати дозвіл на відкриття дому побачень, над котрими повинен бути лікарсько-поліційний догляд.

(Б. В.)

— **Перший загально-російський жіночий з'їзд.** Діректор департамента загальних справ, сповістів д-ку А. Філософову, що міністр внутрішніх справ дозволив на з'їзді жінок, котрій відбудеться 10 листопада в Петербурзі, обмірковувати проект статуту „Загально-російської національної ради“, але при тій умові щоб під час обмірковування статуту не була сформована сама рада.

(Рѣчъ).

— **Загально-слов'янський з'їзд.** 18 іюня в клубі громадських діячів в Петербурзі відбулась нарада про російську делегацію, котру буде послано на загально-слов'янську нараду в Прагу. Згодились їхати і подуть: Красовський, Петрово-Соловово, Іскрицький, Маклаков, Львов, гр. В. Бобринський, Ікіцький, Володіміров, Філевич, Федоров і Сватковський. Місцеве слов'янське благодійне товариство назначило своїм представником секретаря товариства Корабльова. Клуб громадських діячів вибрали за свого представника — Дементьеву, від преси вибрано Комарова. Не винесено ще питання про представництво від Державної Ради, города Москви і про другого представника від конституційно-демократичної партії. Де-які фінансові інституції посилають окремих своїх делегатів: від промисловців Іде цукровар гр. Ал. Бобринський. В середу з неділі відбудеться остання наради, на котрій між іншим будуть обмірковуватися директиви, котрими повинні будуть керуватися делегати; два пункти цих директив вже склали Красовський: 1) русько-польські відноси в Росії не повинні обмірковуватися на загально-слов'янській нараді в Празі; 2) російська делегація стоїть на ґрунті культурно-національної єдності всіх „вітків руського народу“.

(Нов. Вр.)

— **Лісовий департамент** дозволив продать селянам з казенних лісових дач в 40 губерніях Європейської Росії 2781 участок загальною площею 313.484 десятини.

(О. Б.)

— **Чорна ліга освіти.** В „Россії“ надруковано: „ми чули, що петербурзьке

ське в справах про товариства присутствіє відруге одиноко прохання руського народного союзу імені Михаїла Архангела і московського монархічного зібрания про стверження статуту ліги народної освіти. Причиною цього знову були формальні підстави. Фундатори ліги, з членом Держдуми Пуршевічем на чолі, переносять справу в міністерство внутрішніх справ. Статут ліги буде ствержено, бо по сути цьому ні що не передішовдяє.

— **Позив 300 робітників.** 16 іюня в з'їзді мирових суддів в Петербурзі розглядалася справа 300 робітників, які позивали адміністрацію заводу Брунсіцина. На пропозиції багатьох робітників на цьому заводі працювали в неділі та в свята; зважаючи на це 300 робітників подали позов до мирового суду, вимагаючи плати за так знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зверхуточні“ роботи. Мировий суддя, а потім і мировий з'їзд, задоволивши вимогання робітників. Адміністрація завода перенесла справу до сенату, котрий касував присуд мирового з'їзду на тій підставі, що сенат вважає ці роботи в свята не „зверхуточними“, а так званими „неперевірними“, причому призначав, що робітники мали законне право користуватися чотирьма вільними днями на місяць. Зважаючи на це справа розглядалася відруге в мировому судді, вимагаючи плати за такі знані „зв

1903 року—266, 1904 розу—288 і 1905 робу—222.

— Немає роботи. Найбільші в Полтаві пісні М. Д. Молдавського уже принесли свої роботи аж до нового врожаю, бо зараз веє зерна й попуту на борошно. З тієї ж причини припинили та зменили вироби іде які інші міністри в Полтаві.

→ Кооперативний рух. Потребительські товариства останніми часами на Кінешчині все зростають і зростають. Тепер усього функціонує 380 та в більшість з їх припадає на самі села. Але майже всі селянські та—ка, не маючи більш-менш тимчасових в цій справі людей, відчувають велику потребу в допомозі що до рахунків, в порахах єжаків і т. нн. Із зашківаними та—ва здебільшого удаються до агрономичного виделу губернської управи і його прямі таїни завдано всім проханням, звідомленням про операції то що. Залежаючи на все це, губернська управа побільшила чисельних служащих в агрономичному відделі. Для цього, між іншим, запрохано студента А. М. Брайковського. Зараз управа посилає А. М. Брайковського інструктором в чигиринський повіт, щоб він на місці подав потрібну запомогу потребителевським та—вам.

До подій в Персії.

Шах заявив представникам Росії і Англії, що після втихомирення повстання він одмінить всі звільнені заходи і пільно держатиметься конституції.

Не дивлячися на амністію, що діяє робляться велики арешти. Визволений з під арештом значний представник духовенства розповідає, як змушуються з арештованих. На його очах депутат Малік живого різали тупими ножами і шматки тіла кидали собакам. В Решті загальні забастовки і досі не спиняється; гарматами обстріляно квартал „Дарва“—притулок революціонерів. Сподіваються нових розрізів.

В Таврії кавалерія градоначальника Шуджай-Нізама зруйнувала будинок енджумена. Ватажок фідає Статтар-хан згуртував товариство, щоб боротися далі.

Видатну роль тепер грає в Персії російський полковник Володимир Ляхов, родом з Курщини. Зараз йому 39 років. Вчівся в Олександровському кадетському корпусі і Миколаївській академії генерального штабу. 1906 р. в листопаді його було послано в Персію воєнним представником Росії, для обмежування козаків. Між іншим, не всі козаки з персією: унтер-офіцери, обер і штаб-офіцери—виключно росіяні. Ляхов—командир тієї бригади, в якій числився всього щось біля 3000 душ. Разом з тим ця бригада є лейб-гвардія шахова. Козацька бригада була там здавна, але така не обмежувана, що й було додому вимуштувати Лахову.

(Кiev. M. i P. T. A.-vo.)

ОСТАННІ ВІСТИ.

(По телеграфу та з газет).

Державна Дума.

ПЕТЕРБУРГ, 21. Засідання починається в 12. 15 хв. Головою кн. Волконській. Після докладу редакційної комісії приймаються і передаються в Державну Раду 14 дрібних законопроектів на школі Марковим. Загальна думка така, що поєдинок відбудеться.

Пергамент не робить ніяких заходів, щоб одхилити його. Секундантами Пергамента згодились бути Маклаков і Родічев, Мілюков, кажуть, довго переконував Пергамент, щоб цей не приймав виклику, але Пергамент рішив побитися.

Сподіваються, що поєдинок відбудеться в неділю в Теріоках або в Павловському.

Герценштейн докладає законопроект про

(Млака, Вахнин, Климкович, Зоревич, Верхротський, Партицький та ін.). 1866 р. в Австрії. Москвофельство. Народові, їх „Просвіта“ і журнал „Правда“ (з 1867 р.) та його співробітники. Тут починають свою діяльність Левицький-Нечуй, Старицький, Драгоманов, Мирний—їх праці. Кий.—Драгоманов. Заборона 1876 р.

III. Діяльність Драгоманова за кордоном. Вплив його на галичан (Павлик, Франко). Де яке оживлення літ діяльності в Галичині,—література 80-х років. Занепад літературної роботи на Вкраїні рос. „Кий“. Старина“.

Український театр та його діячі: Кропивницький, Старицький, Тобілевич, Куліш і його нова роль. Щоголев, О. Пчілка, Манжуря, М. Комаров та ін. Дев'янності роки. Радикали й народовці в Галичині і відгуки цього на Вкраїні рос. Праці Драгоманова, Франко і його діяльність. Л. Українка, В. Самійленко, Т. Зінківський, Б. Грінченко, А. Кримський, П. Грабовський, Н. Кобринська та ін. Молоді письменники: Стефанік, Мартович, Кобилянська, Ефремов, Винниченко та ін. Наукове-то вім Шевченка і проф. М. Грушевський, Скасування заборони 1876 року і нова преса.

Голова видавництва Г. Шерстюк. Секретар видавництва М. Редька.

Театр і музика.

Бенефіс П. К. Саксаганського. 20 іюня в літньому театрі купецького саду відбувся бенефіс славетного українського артиста і режисера української труп Panas Карповича Саксаганського. Поставлено було відому п'єсу Карпенка-Карого (Тобілевича), „По над Дніпром“ драматичні картини на 5 дій, якій бенефіціант грає свою любими роль Мирона. Сього разу артист грав з особливим підломом і захопленням. Взагалі що роль бенефіціанта провів в наївній художній чутті, ширістю та правдивістю, ожививши силовою артистичного талану трохи нехівну ідеалістичну постать Мирона. Артист-художник дав життєвий, реальній, цілком закінчений тип чоловіка-борця за свого меншого брата. Решта артистів очевидно перейнялась настроем бенефіціанта і гра їх робила цільне враження.

Публіка, що заповнила мало не весь театр, величими оплесками широ віталася бенефіціанту після кожної дії.

В антрактах було піднесено багато життєвих квіток та коштовних подарунків.

Р. — Ювілей селянського охматівського хору. Сьогодні охматівський селянський хор справляє десятилітній ювілей своєго істнування.

Хор організувався дякуючи надзвичайної енергії і любові до цього діла лікаря П. Д. Демчуцького, яким студентом співав в київському хорі під керуванням М. В. Лисенка.

Зарах цей чисто селянський хор є одним з найкращих, які існують у нас на Вкраїні. По характеру співів його можна назвати широ українським.

На свято в с. Охматів походило з Києва чимало запрошених осіб, між іншими М. В. Лисенко.

Спектакль новочеркаського „Просвіти“. 11 іюня новочеркаські та товариство „Просвіти“ упоряднило для по-більшенню своїх коштів спектакль у тамтешньому літньому театрі. Виставлено було „Назара Стодолю“ та „Бувальщину“.

ДОПИСИ.

(Од власних кореспондентів).

С. ПОЧАПІНЦІ, звенигородського повіту (на Київщині). Експропріяція. 13 іюня, о 5 год. вечора 8 озброєних молодих злочинців 16—22 років, загримівши, а деякі в машках зробили експропріяцію на цукроварії д. Преснухина. Коли вже експропріатори були у воротах цукроварні, один з них, як виявилось потім, Василь Шевченко злякався і хотів утекти, але його тут же пілстрили товаріші в ногу: куля пробила ногу і засіла в другій. В. Шевченко тут же влав, а решта експропріаторів залишили в конторі і, крикнувши: „руки вгору“, забрали 600 карб., хоч надіялися одібрати 3.000 карб., які перед цим було виплачено служжаним цукроварні. Повертуючись назад, експропріатори стріляли на вітер і кинули бомбу, яка вибула зі страшеною силою, взяла з собою підстrelеного В. Шевченка і зникла в лісі. Там вони зробили з ломак перекладини і несли пораненого в. с. Моринці, які одстоїть від цукроварні на 8 верст. Під селом експропріатори отарбилися в житті і зробили Шевченкові перевезку. Другого дня баба знайшла В. Шевченка вже достреленим в голову, біля його були бинти, вата та інші медикаменти. Це місто оточено стражниками; на сіді експропріаторів вже напали; вбитий експропріатор, як виявилось, селянин с. Керелівка—В. Шевченко, внук Тараса Шевченка, 18 років. Він вчився в київській фершальській школі. За недобре поводіння його цього року з школи відмінили. Решта експропріаторів ще не відомі.

С. ОВЕЧАЧЕ, бердичівського повіту (на Київщині). У нашому селі є гуаральня. Як гониться горілка, то з неї стікає сивушний послідок в брудний, смердючий рів-

чак по за гуаральню. Про цей смердючий рівчик провідали наші селяни і так допались до сивушних стоків, що оце вже другий чоловік з цього помер, а де-кілька лежить хворих.

З нашого села висиллються по приговору громади 7 злодій. Злодюгам, видно, зовсім не до смаку приходить ця висилка і вони, аби остатися в громаді, спершу були заходились щедро моторичити селян та прихильяли їх до себе, а далі підкинули погрозливі листи. В листах злодії лякають, що як тільки виселять їх, то прийдуть 20 студентів і заляплють село зі всіх 4-х боків. Але ні те, ні друге не посібило. Селян може й одмінili б приговора, але його вже подано на розгляд до начальства.

ЛУБЕНСЬКИЙ ПОВІТ. (на Полтавщині). Град, що останніми днями всюди по Полтавщині набирає багато лиха, не проминув і нашого повіту.

З с. Вовчка повідомляють, що в усій окрузі сел Вовчковської волости градом вибито ріжкою рослини десятин на 150. Найбільш потерпіла яровина, коноплі і т. д., а огорода майже зовсім пропала; озимі пошикодило менше. Шкоди наборило, селян кажуть, карбованців тисяч на три—четири не мало також школи наріблено і в селах Тишківської та Снітінської волості; в західному краю повіту граду не було.

Останніми днями, після чималих дощів почалися суворі холоди.

С. РАДЬКІВКА, прилуцького повіту (на Полтавщині). 16-го іюня хлопчик літ 15-ти з нашого села пішов у ліс по траві; пішов дощ. Він приліг на клунчик з травою і з ним склось щось дуже погане, бо мати знайшла його через півгодини вже буцім-то мертвим, але ще серце било. Пойшли під дощ за 6 верст у болничу, одяг доктора не було, а пан фершаль одмовився. „Аби каже, фаетоном, то я поїхавби, а то не хочу на дрожках“. Одержавши таку відповідь, батько кинувся додому, в село Радьківку до свого фершаля д. Коваленка, але той тільки що приїхав з обіду і не схотів іти, бо хлопчик, мовляв, уже вмер. Хлопчик був теплій увесь час до 8 годин вечора од другої дні та йак і не прокинувся. Таке відношення до нещастя в сем'ї селянина обурilo усіх людей на селі; той не схотів іти хати тим, що не було фаетона, а той каже: „воно вмерло“. Такі робітники на селі тільки пілнірють все, що гарного зробили їх попередники у нашему Мало-Дніпровському участку: лікар Суходольський та жінка-лікар Дуброва.

М. РЕЙОВЕЦЬ (на Холмщині). Кілька днів тому тут трапилася подія, котра дуже схвилювала наших людей. Невеличкий хлопець, пасучи свій скот, впав у сін коровину на панську конюшину. Це побачив панський польовий, таї погнав за хлопцем. Перелякані дитина почала утикати, а польовий, не можучи його нагнати, скопів рушицю таі стрільнув у хлопця аж дівчі. Дрох засів у дитині в плачах і вона впала, а польовий тільки тоді схамнувши тай подався віткати до гаю. Була чутка, що його вже зловили. Лікарі не подають і найнайменшої надії, що хлопець одужає.

С. МОЛЬНИКІВ, володим.-вол. повіту (на Волині). Нещодавно у нас була велика по-жажа. Згоріло п'ять хат і геть всі забудови. Як почало з Ідного кінця, то аж до другого, тільки йдні сохи засталися. Люди були в полі: досівали проса, гречки, бараболю, отже нікому було як рятувати. Згоріло багатко телят, овець та іншого товару. Занялося із стоділ селянина Маркового Семена. Коли йому сказали, що горять його стодоли, то він буцім то скав: „Нехай горять, усе йдно вони нічого не варти...“. Ото ж громада, гадаючи, що він навмисне підпалив, склала приговора, що його вислати у Сібір. На селі саме лютував тиф, і де-кілька хворих ледве-лько поспіли виходити з вогню.

Взагалі треба сказати, що пожежі у нас по селах страшенно ширяться. Вони є не диво. Тут усі сюди хати й стодоли так тісно побудовані, що як займетися єдна хата, то й цілого села немає; це було в с. Бискупичах та і в багатьох інших містах.

ВСЯЧИНА.

Як виростали столиці. В одному французькому економічному часопису зроблено інтересні порівняння числа людності сівозем'я столиць сто років тому і тепер. Сто років тому в Європі було тільки сто таких міст, де жило більше як то сякіх людей. Лондон, Дубін, Гамбург, Марсель, Ліон, Амстердам, Берлін, Гамбург, Відень, Неаполь, Рим, Мілан, Венеція, Палермо, Італіон, Мадрид, Барселона, Константін, Петербург, Москва і Варшава. Тенер таких міст стало лише 160; між ними 55 таких, що мають більше 250 тисяч людності; по 500.000 і більше—28 міст. Виходити, що тепер більше міст мають по мільйону людей, ніж сто років тому—по сто тисяч. Як що додати сюди столиці не європейські, то з мільйоном людності набереться их 12.

Календарні відомості.

Неділя, 22 іюня. (Піст). Св. Євсевія еп. Сасомат., мч. Зинона, Галактіона і Зими.

Сх. сон. 3 год. 54 хв., зах. сон. 8 год. 13 хв.

Поведілок, 23 іюня. (Піст). Мч. Агріппини, Урваша, прест. Артемія верхол.

Сх. сон. 3 год. 56 хв., зах. сон. 8 год. 13 хв.

Друга четвер місяця настас в 10 год. 27 хв. В.

ПАРАХОДИ.

- 1) Кіїв—Катеринослав. Відходить кожн. дні. 3 Кіїва 9 г. р., і 5 г. по півдні. Катеринослава 8 г. р. і 5 г. по півдні.
- 2) Кіїв—Гомель. 3 Кіїва 9 г. р. і 2 г. дні. Гоміль 8 г. р. і 1/2 г. дні.
- 3) Кіїв—Чернігів. 3 Кіїва 5 г. по півдні. Чернігів 6 г. вечора.
- 4) Кіїв—Пінськ. 3 Кіїва 10 г. ранку. Пінська 9 г. ранку.
- 5) Кіїв—Чорнобіль. 3 Кіїва 10 г. р., і 6 г. вечора. Чорнобіль 8 г. веч. і 8 г. ранку.
- 6) Кіїв—Могильов. 3 Кіїва 11 г. ранку, серед, п'ятницям і суботам в 2 год. дні. Могильова по неділім, вівторкам, четв. і п'ятницям в 6 год. ранку.
- 7) Могильов—Оршана кожного дні.
- 8) Гомель—Вітка

Уага: 1) Окрім поштово-пасажирських па-раходів по всіх лініях будуть ходити товаро-пассажирські і грузові па-раходи.

Залізничні поїздки.

(3 18 іюня 1908 р.)

Південно-західна (Юго-Західна) залізниця.	Одохочити з Кіїва.	Прибуває до Кіїва.
Kup'є, I, II кл.	19 г.00 х.в.	2 г.45 х.р.
Куп'є, I, III клас.	9 г.10 х.в.	10 г.03 х.р.
Почт., I, II III кл.	11 г.50 х.в.	11 г.50 х.р.
Одеса, Брест, Білосток, Гродно, Умань, Новоселиця	39 г.15 х.р.	49 г.00 х.в.
Почт., I, II III кл.	12 г.25 х.д.	47 г.50 х.в.
Пасаж., I, II, III кл.	512 г.30 х.в.	66 г.15 х.р.
Пасаж., I, II, III кл.	118 г.25 х.в.	120 г.26 х.р.
Пасаж., I, II, III кл.	79 г.35 х.в.	88 г.15 х.р.
Мішак., I, II, III кл.	157 г.25 х.р.	167 г.35 х.в.
Одеса, Брест, Вінниця, Івано-Франківськ, Знаменка, Мишаков, Едисавет, Пасаж., I, II, III кл.	511 г.50 х.р.	205 г.59 х.в.
Фастів, Знаменка, Мишаков, Едисавет	19 г.10.50 х.р.	205 г.59 х.в.
Почт., I, II, III кл.	17 г.20 х.в.	18 г.15 х.р.
Пасаж., I, II, III кл.	310 г.14 х.в.	321 г.40 х